

ЦИЈЕНА:
 За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера.
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
 Претплата се прима само у годишњим и полугодишњим роковима.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље непосредно Администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије г. Вељку Рамадановићу, к. ц. агенту у Котор.
 Дописи се шаљу Уредништву Рукописи се не враћају.
 Огласи се шаљу Администрацији и наплаћују се: за сваку рјеч или број од пет цифара из петит слова по 4 паре за први пут, а за сваки даљи пут по 2 паре, из виших слова сразмјерно више. Најмањи оглас наплаћује се 1 перпер. — Осим наприједименоване цијене од рјечи, наплаћује се по закону о таксама још по 50 пара за свако поједино оглашавање.

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Одговорни уредник: М. Павловић

Мојој храброј војсци!

С обзиром на догађаје на источној нашој граници, а на основу чл. 212. закона о устројству војске, наредио сам и наређујем Нашем Министру Војном, да може по потреби извршити дјеломичну мобилизацију Моје војске.

Цетиње, 21. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за секретара I класе обласне управе у Колашину Ђура Ивовића, обласног судију у пензији, са годишњом платом од двије хиљаде и четири стотине (2400) перпера;

за секретара II. класе обласне управе у Бару Николу Марџоновића, досадашњег секретара обласног суда на Андријевици, са годишњом платом од хиљаду и осам стотина (1800) перпера; и

за писара II. класе обласне управе на Андријевици Јагоша Зечевића, досадашњег писара андријевичке капетаније, са годишњом платом од хиљаду и двије стотине (1200) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за шефа обласне жандармерије у Бару, поруч. Марка Ненезића, досадашњег вршиоца дужности шефа исте жандармерије, са годишњом платом од двије хиљаде и четири стотине (2400) перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1913.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Стеван Марнић, племенски капетан љеворјечке капетаније и Лазар Кулић, племенски капетан планино-пивске капетаније, на основу члана 45. закона о чиновницима грађ. реда, ставе у стање покоја, са пенсијом, која им по годинама службе припада.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Р. Поповић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се Сава Добриловић, писар капетаније планино-пивске, на основу члана 45. закона о чиновницима грађ. реда стави у стање покоја, са пенсијом, која му по годинама службе припада.

Наш Министар Унутрашњих Дјела и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
 Р. Поповић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за племенског капетана љеворјечке капетаније, Војина Оровића, досадашњег писара исте капетаније; и
 за племенског капетана планино-пивске капетаније, Матију Кецојевића, племенског капетана у пензији, — обојицу са годишњом платом од по (960) девет стотина и шездесет перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1912. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара барске капетаније, Сава Б. Милошевића;
 за писара никшићске капетаније, Бошка Николића; и

за писара капетаније планино-пивске, Лазара Вуковића, — све са годишњом платом од по (600) шест стотина перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 20. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

МИ
НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

у Поштанско-Телеграфском Одјељењу Министарства Унутрашњих Дјела:
 за архивара у рангу секретара треће класе Мила Дедовића са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег архивара у рангу писара прве класе истог одјељења;

за руковоаца главне благајне упутничког новца и депоа поштанских вриједности у рангу секретара треће класе Јока С. Иванишевића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег руковоаца исте благајне и депоа у рангу писара прве класе;

за писара контролног одсјека Новицу Зорића са годишњом платом од 1200 перпера, досадашњег писара истог одјељења;

у цетињској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту прве класе Миљана Вујисића, са годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту друге класе исте станице;

за поштара-телеграфисту шесте класе Вука Влаховића, са годишњом платом од 1080 перпера, досадашњег манипуланта исте станице;

у подгоричкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту друге класе Миљана Лазовића са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе исте станице;

за поштаре телеграфисте пете класе са годишњом платом од 1320 перпера Милету Минића, бившег поштара-телеграфисту и Сава А. Беговића, бившег привременог поштара прве класе у Србији;

у никшићској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту прве класе и управника станице Богдана Бацановића, са годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту друге класе и в. д. управника исте станице;

за поштара-телеграфисту друге класе Цвјетку Вукчевића са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе исте станице;

у ријечној поштанско-телеграфској станици

за поштара-телеграфисту друге класе и в. д. управника Божа П. Ђурашковића, са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе и в. д. управника исте станице;

за поштара-телеграфисту четврте класе Марка С. Шоћа са годишњом платом од 1440 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту пете класе исте станице;

у колашинској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту друге класе и в. д. управника Душана Марковића са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе исте станице;

за поштара-телеграфисту шесте класе Стевана Штиљановића са годишњом платом од 1080 перпера, бившег поштара-телеграфисту исте класе;

у данилоградској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту прве класе и управника станице Сима Секулића с годишњом платом од 2400 перпера, досадашњег в. д. управника исте станице у пензији;

за поштара-телеграфисту друге класе Станка Вујовића са годишњом платом од 1920 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту треће класе исте станице;

у барској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту четврте класе Ника Вујановића с годишњом платом од 1440 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту пете класе исте станице;

у андријевичкој поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту треће класе и в. д. управника Луку Вукмировића са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе и в. д. управника исте станице;

у велимској поштанско-телеграфској станици:

за поштара-телеграфисту треће класе и в. д. управника Марка Н. Пејовића, са годишњом платом од 1680 перпера, досадашњег поштара-телеграфисту четврте класе и в. д. управника исте станице.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 17. септембра 1913. г.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Лабуд Гојнић с. р.

Српска влада о догађајима у Албанији

Биоград, 15. септембра

Српска Влада послала је српским посланствима овај циркулар:

Извјесни кругови и један дио штампе у иностранству покушавају да објасне догађаје на српско-арбанашкој граници као локалне инциденте, изазване с једне стране бављењем српских трупа на арбанашкој територији и забраном приступа Арбанаса на српске тргове у Дебру и Ђаковици, а с друге стране побуном Арнаута српских поданика. То је тврђење потпуно нетачно. Многа факта за које је српска влада сазнала, утврђују да је напад Арбанаса на српску границу и упад њихов у српску територију систематски спреман још из раније; да је у томе било и утицаја са стране; да је тај напад организован по упутствима из Валоне а под директним руковођењем двојице чланова привремене владе, министра Хасан-беја и Исе Бољетинца; да су за пошљедња три мјесеца Арбанаси успјели набавити велике количине оружја и муниције; да се радило на побуни Арбанаса на српској територији; да је и њима оружје из Арбаније дотурано; да су нарочито због тога Арбанаси из Албаније настојавали да им се што прије одобри слободан улаз у Србију, под изговором слободног приступа на пијаци у Дебру и Ђаковици.

Због малобројности српске пограничне посаде која се већ раније повукла на десну обалу Црнога Дрима, Арбанаси су успјели да упадну у цијелу пограничну зону од састава оба Дрима до Охрида, и њихово наступање на српској територији врши се у три правца: према Дебру који је већ у њиховим рукама, Призрену и Охриду.

Ради правилне оцјене садашњег арбанашког покрета, наводимо шљедеће податке:

Још 28. јуна српска влада је скренула пажњу Великих Сила на разне агитације које се расирују из Валоне, где се тада налазило познати бугарски револуционар Сандански који је водио преговоре са привременом арбанашком владом о организовању и наоружању чета против Србије и о проширењу граница Албаније. 15. августа Бајрам Цура, Иса Бољетинац и Риза беј који су се бавили на српско-арбанашкој граници ради агитације међу Арнаутима, отпутовали су у Валону на позив владе ради даље акције.

19. августа Велике Силе учиниле су корак у Биограду за допуштање слободног приступа Арбанасима на српска тржишта у Дебру и Ђаковици; одговор српске владе био је повољан. 1. септембра српска влада је по жељи Великих Сила ријешила да повуче своје трупе са арбанашке територије, и ове су одмах повучене на десну обалу Црнога Дрима, саобразно границама Лондонске Конференције. 2. септембра, бугарски потпуковник Марков шаље из Драча један дугачак шифрован телеграм главном генералштабу у Софији: тај телеграм прешао је преко Србије. 3. септембра српске пограничне власти јављају да се спрема један организован упад арнаутских чета из Албаније у српску територију с намером да се изазове општи устанак Арнаута, и моле да се одмах пошаљу појачања.

4. септембра српска влада је ријешила да појача војне посаде на граници према Албанији. У исто вријеме српска влада сазнаје да се у Елбасану налазе бугарске војводе Милан Матов и Стеван Хоџа са три бугарска официра и великим бројем бугарских четника; да Петар Чауљев у договору са Дервиш Химом спрема чету од 300 људи и очекује још и долазак Поп Христов са новим четницима из Бугарске. 5. септембра српска влада скренула је пажњу Великим Силама да се припрема један озбиљан и организован упад арбанашких чета у нашу територију и да се из Албаније чине покушаји да се изазове побуна међу нашим Арнаутима. 7. септембра начелник округа тетовског саопштава да су наоружани Арнаути прешли преко Црног Дрима и покушавају да преко планине Кораб продру у гостиварски срез, и моли хитно за појачање.

8. септембра начелник округа дебарског јавља да су 7. септембра Арнаути из Албаније у великим масама прешли Црни Дрин преко моста код села Драча, и да су код Пишкореје напали на српске предстраже: тражи да се одмах пошаљу војна појачања. 9. септембра начелник дебарски јавља да се из Валоне шаљу Арнаутима у дебарском крају инструкције за побуну; да је ухваћена међу Арнаутима у вароши Дебру једна наредба бившег муфтије дебарског који је сад у Валони, у којој стоји: „Ако се побуните и одметнете, Дебар ће припасти Албанији“. У тога дана начелник округа битолског јавља да је једна велика колона Арнаута под Исом Бољетинцом заузела Пишкореју и побила све хришћане као и све Арнауте трговце и занатлије који су заједно са српском војском бранили варош. Истога дана начелник округа дебарског јавља да су Арнаути заузели и висове више Жировнице, да је у хришћанском становништву ужасна паника и да из Пишкореје Арнаути наступају ка Дебру од ког су удаљени још 10 километара, и додаје да пада у очи вјешто оперисање Арнаута у бојевима, што потврђује да међу њима има страних официра и бугарских комита. Истога дана инспектор полиције из Скопља јавља, да је свака веза с Дебром прекинута и да се од добјеглих 14 рањеника у Гостивар дознало да

Арнаути међу под нож све заробљенике, који им падну шака и да су се по заузећу Жировнице кренули ка Гостивару.

10. септембра инспектор полиције из Скопља јавља, да су Арнаути ушли у Дебар. Било их је преко 6 хиљада, предвођени официрима чија је народност за сад још непозната. Наше двије чете морале су се повући.

11. септембра инспектор полиције из Скопља јавља да Арнаути наступају у два правца: једна колона из Елбасана за Охрид, а друга из Дебра за Стругу; Арнаути су заузели Маврово. 13. септембра власти из Охрида јављају да су Арнаути са Ђафа-Сана пошли ка Струги и Охриду, а друга група из Елбасана за Подградац; са Арнаутима из Елбасана иду и бугарске војводе са четницима у намјери да побуне наше поданике противу нас, и да их натјерају да траже аутономију заједно са Арнаутима. Истога дана начелник среза преспанског јавља да арнаутске чете предводе бугарске војводе Петар Чауљев и Коста Трајчев са својим четницима. Истога дана начелник округа призренског јавља, да су Арнаути из Албаније почели прелазити са лијеве обале Црнога Дрима у области Љуме и скупљати се у већим масама код села Радкаја; њихов је план да се концентришу за напад на Призрен.

Горњи наводи јасно утврђују поријекло и природу садашњег арбанашког покрета. Тај је покрет изван граница српске територије. Он је спремљен и организован у аутономној Албанији ради упада Арбанаса у српску територију, а у циљу побуне српског пограничног становништва.

Одговор Србије на демарш А.-Угарске

Биоград, 20. септембра. Аустро-угарски отправник послова учинио је јуче, у најпријатељскијем облику један демарш код г. Спалајковића, заступника министра иностраних дјела и саопштио му да његова влада скреће пажњу српске владе на врло озбиљне пошљедице које би могле настати ушљед војне акције против Албаније, акције која би повриједила одлуке Лондонске Конференције и, у овом случају, ставила Србију у противрјечност са одлукама ове конференције, и да би Краљевска Влада могла лако избјећи ове пошљедице, придржавајући се строго лондонских одлука.

Г. Спалајковић није пропустио, истичући пријатељски карактер овог демарша, да потврди Г. де Шторку изјаву коју је дао из своје личне иницијативе представнику Италије: да ће Србија предузети само одбранбenu акцију против својих албанских нападача; да не мисли да присвоји албанског земљишта, и да је чврсто одлучена да поштује одлуке које је донијела Конференција Амбасадора у Лондону.

Затим је г. Спалајковић дао представнику Аустро-Угарске ово објашњење о српској војној акцији:

Арнаути су упали на српско земљиште и још се на њему налазе. Њихов упад и њихови екцеси учинили су велику штету српској држави. Србија је одлучена да учини оно што би свака друга држава учинила у сличном случају. Она ће силом растјерати своје нападаче. Циљ српске акције има само одбранбени карактер. Треба да се са практичним и неопходним мјерама осигура Србија од Албаније, да се спријечи у будућности, у колико је више могуће, понављање ових упада арнаутских хорда. Јер заиста ако је Србија приморана да трпи албанско сусједство из поштовања према великим силама, она није приморана да сноси све агресивне пошљедице тога. Ср-

бија не може признати Албанији претјерану привилегију — која не постоји у корист ниједне државе — да може некажњено нападати сусједне државе. Не може се дозволити са гледишта међународних односа да је Европа стварајући Албанију, имала намјеру да створи једну државу која има сва права, а никакве дужности. Било би ипак неправедно да сама Србија сноси пошљедице тога.

Пошто Албанија нема нормалне владе и пошто је без сваке организоване власти којој би Србија могла упутити своја потраживања за штете и за жртве које су јој наметнуте, Србија мора да предузме ефикасне мјере да учини крај анархије која влада у Албанији и која је главни разлог нередима на граници.

Краљевска влада служи се овом приликом да на ово обрати пажњу Аустро-Угарске, молећи је нарочито да поради код осталих великих сила у интересу мира између Србије и Албаније. (Б. Пресбиром).

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Произведен. Његово Величанство Краљ благоизволио је господина командира Мила Матановића произвести учин бригадира.

Одликован. Њ. В. Краљ Господар изволио је одликовати Даниловићем орденом петог степена г. Марка Ненезића, артиљеријског поручника.

Испити зрелости. У овдашњој великој државној гимназији испити зрелости почели су у недељу. Писмени испити завршени су у петак, а усмени ће бити у уторак. Матураната има свега четири.

Помен палим борцима. Пишу нам са Андријевице: 8. овог мјесеца одржан је парастос у овдашњој цркви изгинулих официрима у оба балканска рата из Васојевићке бригаде. Парастосу је присуствовало, осим официјерског кора који је мноштво народа из вароши и области. На парастосу који су одржали четири свештеника, држао је дирљиви говор андријевички парох Велимир Протић који је оцртао рад и јуначко прегнуће изгинулих бораца и њихово пожртвовање за краља и домовину. Из цркве се је пошло у варош, где је приређена закуска, коју су спремили официри. Бригадир војвода Лакић Војводић напио је официрима и захвалио им, што су се тако лијепно сјетили својих другова, који су изгинули за Српство.

Рад у школама. 23. септембра отпочео је редован рад у основним школама у старој Црној Гори и учитељи су, по наређењу, отпочели да врше своју дужност.

Помен. Породица пог. Мила Ковачевића дала му је у четвртак осмодневни помен у овдашњој цркви.

За наше рањенике. Србијански рањеници, који су се налазили на лијечењу у скопљанској војној болници, скупили су међусобно двије стотине и десет динара за рањењу браћу Црногорце. Управник војне скопљанске болнице санитарски Мајор г. Чела Мијатовић предао је шефу санитета Дечанског Одред г. др. М. Илићковићу исту суму у име србијанских рањеника, са изјавом да је подијели међу нашим рањеницима по својој увиђаности. Ради тога се г. др. Илићковић обраћа рањеницима који су остали без руке или ноге, да му се јаве најдуже до 15. октобра са увјерењем од дотичног команданта чете или баталјона с напоменом у којој је болници ампутирана рука или нога, или у коме боју је однесена гранатом, бомбом и т. д. да би се горе поменути сума могла правилно подијелити. Ова сума уложена је у Црногорску Банку где ће се чувати до дана подјеле.

Парастос. Удова пок. С. Врчевића, даваће сјутра 22. ов. мјес., у 9 сати првије подне у капели на гробљу парастос својим преминулим синовима Филипу и Милану, о чему се извјештавају сродници и пријатељи покојника.

ТЕЛЕГРАМИ

— Биоградски Пресбиром —

Биоград, 16. септембра. — Како јављају званични извјештаји, српска војска, која иде у помоћ, преноћила је прекиноћу пред Ресном и јуче је заузела Ресан.

Биоград, 19. септембра. — Риза беј тероризује Љуму. Власти су сазнале да Арбанаси траже да се Србија и Албанија одмах разграниче и да склопе мир у року од десет дана. Ако се тако не поступи, Риза беј не може да гарантује мир. Бајрам Цура и Риза беј напрежу се да посију терор по српским и црногорским крајевима, као што смо јуче јавили.

Биоград, 19. септембра. — По извјештајима призренског начелника, врло мали број љумских Арнаута придружио се Арнаутима који су преко Враништа пошли на Призрен. Највећи дио Арнаута је из Албаније. За Призрен не постоји никаква опасност. На граници код Ђаковице и у битолском округу влада мир и ред.

Биоград, 19. септембра. — Српске трупе су пошле у Охрид да ухвате бугарског војводу Чауљева.

Биоград, 19. септембра. — Српске трупе су ушле у Галичник и Жировницу, и успоставиле власт.

Биоград, 19. септембра. — „Српске Новине“ објављују краљев указ којим се наређује мобилизација дринске дивизије првог позива.

Биоград, 19. септембра. — Српски престолонаследник се синоћ вратио у Биоград.

Биоград, 19. септембра. — Не престано се шаље ратни материјал за Бугарску. Опет јуче су прошла код Оршаве два брода са муницијом.

Биоград, 19. септембра. — Према званичним извјештајима, Арнаути су заузели Љуму. Бој се бије у Љуми код Куле. Предузете су мјере и послана појачања да одбаце Арнауте и да им спријече да не пођу у правцу Призрена.

Биоград, 19. септембра. — Појачања која су послана у Охрид, већ се налазе у близини.

Биоград, 19. септембра. — Потпуно је неистинита вијест једног биоградског листа, да је наређена општа мобилизација цијеле српске војске.

Биоград, 20. септембра. — Према пошљедњим вијестима, још се бије бој пред Призреном. Српска војска је примила довољна појачања и апсолутно нема опасности за Призрен.

— Атинска Агенција —

Атина, 19. септембра. — Ушљед потписивања турско-бугарског уговора којим се одређују границе обију земаља, грчка влада, сматрајући за излишно да продужи окупацију Дедеагача, издала је наређење присутним одредима у тој вароши да се одмах укрцају за отаџбину.

Атина, 19. септембра. — Министарство морнарице позвало је на војну службу у року од три дана резервисте од 1900 до 1906. У опште, војно министарство предузело је све мјере које налаже неодлучна ситуација, створена турским затезањима.

Атина, 19. септембра. — Република, министар унутрашњих дјела, замјењује провизорно Драгумића који је ради здравља морао напустити владу.

— Бечки Кор. Биро —

Цариград, 15. септембра. — На данашњој сједници конференције мира, изасланици су проучавали питање о ратним заробљеницима и вакуфима.

Цариград, 16. септембра. — Рок за евакуацију земљишта које ће припасти Бугарској, снижен је на двије недеље.

Петроград, 16. септембра. — Ковковцев је отпутовао у Ливадију.

Париз, 16. септембра. — Пашић је приспио из Биарица.

Биоград, 17. септембра. — Министар Протић и војвода Путник су приспјели.

Валона, 17. септембра. — Неколико арнаутских првака обратили су се у више европских центара с молбом за посредовање код великих сила да Грци и Срби не би уништили Арбанасе.

Биоград, 17. септембра. — Пуковник Дамјан Поповић именован је за главног команданта трупа које ће оперисати против Арбанаса.

Цариград, 17. септембра. — Уговор мира турско-бугарског потписан је.

Рим, 18. септембра. — Краљевим указом распуштен је парламентар. Нови избори одређени су за 26. октобра, а сазив парламента за 27. новембра.

Петроград, 18. септембра. — „Вјесник“ доноси признање које је цар изразио Бенкендорфу за потпуно успјешне радове приликом Лондонске Конференције.

Биоград, 19. септембра. — 250 заробљеника Арнаута спроведени су у Зајечар.

Беч, 19. септембра. — „Албанска Кореспонденција“ јавља из Валоне да је Есад паша телеграфисао провизорној влади, да је, чим се успостави редовна влада, спреман да испуни своје дужности према отаџбини.

Валона, 19. септембра. — Борбе око Дебра и Струге изазване су без споразума са владом која их жали.

Беч, 20. септембра. — Допутовао је српски министар предсједник Пашић.

Беч, 21. септембра. — Пашић је посјетио јуче у јутро грофа Берхтолда у министарству иностраних дјела. У подне се одазвао његовом позиву на ручак и провео код грофа Берхтолда од два до три сата послје подне. У вече се бавио код министра Билинског три четврти сата.

Севастопољ, 21. септембра. — Коковцев је отпутовао у иностранство.

Цариград, 21. септембра. — Портин изасланик отпутовао је у Атину.

Званични огласи

Стјечај

Краљ. Министарство Просвјете и Црквених Послова расписује стјечај на два наест стипендијалних мјеста за продужење наука на филозофском факултету и то:

три мјеста за њемачки језик с књижевношћу као главни предмет, а споредни по избору кандидата. Мјесто студија: Лајпциг, Јена, Хајлберг;

два мјеста за географију као главни предмет а природне науке као споредни, мјесто студија: Биоград;

два мјеста за класичну филологију као главни предмет, а српски језик као споредни, мјесто студија по вољи: Биоград или Загреб;

једно мјесто за француски језик као главни предмет, а латински с историјом старога вијека као споредни. Мјесто студија: Дижон;

четири мјеста за педагошку групу као главни предмет, а споредно по избору кандидата. На ова мјеста могу компетовати матуранти гимназија, учитељских и богословских школа, а и они учитељи, који су успјешно радили у основној школи, а који имају матуру учитељских, или учит. богословских школа, али не смију бити старији од 25 година. Мјесто студије по вољи: Биоград или Петроград.

Годишња стипендија износи за Лајпциг, Јену, Хајлберг и Дижон 1440 (једну хиљаду четири стотине и четрдесет) перпера, а за сва остала 1200 (једну хиљаду и двеста) перпера.

Школарина и испитне таксе плаћаће се кандидатима посебно.

Кандидати својим молбама које ће упутити Просвјетном Савјету, треба да приложе: школска свједочанства, крштеницу, љекарско увјерење и увјерење о имовинском стању.

Рок пријаве је до 30. септембра т. г. Молбе, које стигну послје тога рока, неће се моћи уважити.

Број 42. Из канцеларије Просвјетног Савјета, 2. септембра 1913, Цетиње. 2,3

Објава

Ставља се до знања свијема заинтересованијема, да ће *полагање учитељских испита* за оне, који нијесу редовно свршили прописане школе, бити *28 и 29 септембра*, тек. год.

Пбр. 4. Из канцеларије комисије за полагање учитељских испита, 5. септембра 1913 г., Цетиње. 3,3

Објава

На дан 22. септембра о. г. одржаће се код поштанско-телеграфских станица у Колашину, Бијелом Пољу и Плевљу од 8 до 12 сати прије подне лицитација за пренос поште поштоношом између Бијелог Поља и Плевљи и Бијелог Поља и Колашина.

Ближа обавјештења могу се добити код поменутих станица прије а и на сами дан лицитације.

П. т. број 10932. — Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела, 2. септембра 1913., Цетиње. 3,3

Оглас

Мило Ристов Цодић из Колашина, јавио се последњи пут својој породици у августу 1907. из Великог Трнова — Цареве Ливаде, Бугарска. Моли се свако ко би знавао гдје се поменути налази, да јави Кр. Министарству Иностранних Дјела.

Број 1905. Из канцеларије Кр. Министарства Иностранних Дјела, 11. септембра 1913 г., Цетиње. 2,2

Објава

Дана 29. овог мјесеца у канцеларији ове управе одржаће се јавна лицитација за набавку дрва за огрјев овога завода, за 1913. и 1914. годину.

Позивају се сви они, који би вољни били учинити поменути закуп издавања дрва, да се пријаве означеног дана у 8 сати прије подне, кад ће лицитација отпочети, донијев кауцију од 1000 перпера у готову новцу, сигурном јемству или залози.

Уговор о каквоћи огрјева и другим условима може се добити на прочитање у потписаној канцеларији.

Број 174. Из канцеларије Управе Дома умоболних, 16. септембра 1913. г., Данилов-град. 1,1

Објава

Комисија за преглед и уређење рачуна реквизиције добија свакодневно велики број молба, којима појединци моле, или — да им се плати неки, путем реквизиције одузети предмет, или — да им се уврсти као реквизициони дуг неко њихово дужење, које им капетански (општински) суд није хтио уврстити. Има их, шта више, који и из удаљених крајева долазе овдје у нади, да ће својим присуством издјелствовати или убрзати ријешење своје молбе.

Да се и први и други не би излагали излишним трошковима комисија сматра за дужност, да заинтересованим даде на знање;

да се ником неће плаћати реквизициона задужења прије, него се рачуни реквизиције свију капетанија среде. Сређење ових рачуна скоро је при крају, те ће општа исплата убрзо отпочети;

да се они домаћини, којима какав, реквизицијом одузети предмет није из буд каквих разлога уврштен у реквизиционим књигама, имају најприје обратити за то надлежном (капетанском односно општинском) суду, па тек у случају, кад им суд не би њихово тражење испунио, да се обрате комисији писмом, у којему ће своје тражење образложити. Комисија ће њихове молбе одмах узети у поступак.

Препоручује се свима да добро чувају издате им признанице на одузету им реквизицију и да их ни комисији не упућују, јер је довољно означити број признанице.

Број 121. Комисија за преглед и уређење рачуна реквизиције, 18. септембра 1913. г., Цетиње. 1—3

Објава

Дана 6. октобра тек. год. у 10 сати прије подне, одржаће се лицитација у канцеларији потписаога суда за набавку 150 (сто педесет) кубних метара дрва.

Ко жели лицитирати, нека се реченог дана јави у канцеларији Обласног Суда у заказаном времену.

Продаја ће се уступити понудиоцу најповољнијих услова.

Ближа обавјештења могу се добити у канцеларији истог суда сваког дана за вријеме канцеларског рада.

Број 256. VII—1913—18.

Шавник, 10. септембра 1913 год.

— Краљ. Обласни Суд, — за предсједника — судија, М. Топаловић.

Приватни огласи

Стјечај

На основу рјешења одбора од 14. септембра о. г. општина вароши Цетиња расписује стјечај за попуњавање шљедећих мјеста:

1) *једног секретара* са годишњом платом од 2,400—3,000 перпера. Величина плате зависиће од способности и квалификација појединих кандидата;

2) *једног благајника* са годишњом платом од 2,160, а осим тога додатком од 300 п. годишње на разбројавање;

3) *једног судског писара* са годишњом платом од 1920 перп.;

4) *једног архивара* са годишњом платом од 1920 перп. На ова мјеста имају права рефлектирати само црногорски држављани.

Молбе снабђевене прописном таксом морају се поднијети до 28. септембра о. г. закључно, а у њима се мора означити: године живота, какву је школу свршио, гдје је и колико до сада служио.

Првјенствено ће право имати они са бољим квалификацијама и дужом праксом, а при једнаким квалификацијама и способностима првјенствено ће право имати досадањи општински службеници.

Онај који буде изабран за благајника мора дати јемство од 5,000 п. у готову или 15,000 п. у непокретностима или најмање три сигурна јемца које прими општинска управа.

Изабрани кандидати имају ступити 1. октобра на дужност.

Број В—1913. Из канцеларије Управе Општине вароши Цетиња, 14. септембра 1913. год. Р. 187, бр. 395, 1,1

Стјечај

На основу рјешења општинског одбора од 14. септембра ове године општина вароши Цетиња расписује стјечај за попуњавање шљедећих мјеста:

1) *шест ђандура* са годишњом платом од 1080 перп. а осим тога добијају општинску униформу;

2) *два служитеља* један за пазар, а други за канцеларију са годишњом платом од 960 перп.;

3) *једн улчних чистача* са годишњом платом од 960 перп.;

Услови су за пандуре:

1) да нијесу млађи од 21 ни старији од 45 година;

2) да су свршили основну школу;

3) да су прошли одређено вријеме кроз Војни стан.

Услови за служитеље су: за оног који ће на пазару бити да није млађи од 21 ни старији од 45 година и да је писмен; 2) за оног при канцеларији да није млађи од 16 година и да је свршио основну школу.

На сва ова мјеста могу рефлектирати само црногорски држављани. Молбе са прописном таксом морају се предати општинској управи до 28. ов. м. закључно. Уз молбу мора се поднијети увјерење:

1) о годинама живота; 2) о свршеној основној школи; 3) о одслуженом року у војсци.

Сви кандидати за ова мјеста морају се јавити у општинску управу дана 29. о. м. у 5 сати послје подне.

Број 1845. В—1913—459. Из канцеларије управе општине вароши Цетиња, 14. септембра 1913. године. Р. 110, бр. 395, 1,2

Објава о лицитацији

Према прописима чл. 8., 9., 10 и 25. правилника варошких општина и чл. 18. правилника о мјери и мјерачини, потписана управа даваће на јавнијем лицитацијама под закуп:

1) *Искључиво право продаје монополисаних артикала* с правом на општинску бараку за вријеме од 1. октобра ов. год. до 1. јануара 1915 год. Лицитација ће се одржати 22. ов. мј. од 9 до 12 сати прије подне;

2) *Кланичне таксе* за вријеме од 1. октобра ов. год. до 1. јануара 1915 године. Лицитација ће се одржати 23. о. м. од 9 до 12 сати прије подне;

3) *Таксе на живо и коже*.

Увознине и мјерачине за вријеме од 1. октобра ове год. до 1. јануара 1914 год. Лицитација ће се одржати 24. о. м. од 9 до 12 сати прије подне.

Све ове лицитације одржаће се у канцеларији општинске управе.

Закупи ће се уступити понудиоцима најповољнијих цијена, разумије се, ако услови буду одговарали општинскијем интересима.

О условима за давање закупа могу се добити детаљнија објашњења у вријеме канцеларијско од општинског секретара.

Онај на кога остане лицитација дужан је одмах положити таксу према тач. 142 а., чл. 47. закона о таксама.

Бр. 1845—В—1913—459. Из канцеларије Управе Општине вароши Цетиња, 15. септембра 1913 г., Цетиње.

Р. 206, бр. 395, 1,1

Објава о лицитацији

На основу рјешења општинског одбора од 14. септембра о. г. издаће се путем јавне лицитације, која ће се одржати у канцеларији општинске управе на дан 25. т. мј. од 3—5 сати послје подне под најам шљедеће општинске куће:

1) куће, које се налазе у улици Баја Пивљанина а које је завјештао цетињској сиротињи Милан С. Поповић; а које по потреби могу служити за четири стана;

2) кућа, која се налази у катунској улици vis à vis Црногорске Банке, а коју је завјештао цетињској сиротињи барјактар Мијат Ђикановић са Улића;

3) кућа, која се налази у катунској улици до Царинарнице, а у којој станује сада Јован Куч.

Куће ће се издати понудиоцу највише цијене, а на мјесечни отказ. Излицитирана најмовина не обвезује општинску управу на пријем.

Кирија се мора полагати унапријед за сваки мјесец.

Онај на кога остане лицитација дужан је одмах положити таксу према тач. 142. б.) чл. 47. закона о таксама.

Број 1845.—В—1913—459. Из канцеларије Управе Општ. вароши Цетиња, 15. септембра 1913. год., Р. 170, бр. 395, 1,1

УПРАВА НАРОДНЕ ШТЕДИОНИЦЕ НА ЦЕТИЊУ

овим позива своје *мјеничне дужнике*, да што прије похитају са *уређењем мјеница*, не чекајући, док истекне *рок мораторијуму*.

Напомињемо, да ће Народна Штедионица кад наступе редовне прилике, бити на руку ономе, ко је уредио своју мјеницу прије истека мораторијума. У противном сваком ће теже панути уређење мјенице.

Истовремено молимо удионичаре (акционаре), који су заостали са уплатама, да *уреду своје удјеле (акције)*. Ко, пак, по истеку мораторијума не буде уплатио удјеле, биће искључен. Р. 77, бр. 321, 4,10

УПРАВА ПОДГОРИЧКЕ БАНКЕ

У ПОДГОРИЦИ

Ставља до знања својим клијентима да 15. ов. мј. *отвара ионово Филијале у Колашину и Данилов-Граду*.

Истовремено препоручује дужницима да своје мјенице уреду, било отплатом, било дозрелим интересом, не чекајући истек мораторијума, што ће им доцније лакше бити, а банка ће о таквима у будуће имати особиту пажњу.

Трговцима, особито онима који се служе кредитом, такође препоручује да врше своје исплате и све банкарске трансакције преко исте, гдје ће имати врло повољне услове. Банка ће о свему томе водити рачуна и тиме се у будуће управљати.

Р. 93, бр. 368, 2,2

УПРАВА

Оглас

Пошто се *удјели V. коли до краја ове године иотично уилавују*, то према чл. 60. штедионичних правила може сваки удиониچار добити новац натраг по свршетку 1914 г., односно послје одржате скупштине за дотичну годину, ако откаже своје удјеле најдаље до 1. новембра ове године.

Новац за цијелу 1914 г., лежаће му као на улог. УПРАВА Народне Штедионице. Р. 58, бр. 336, 3,5

КЊИЖАРА А. РАЈНВАЈНА

ЦЕТИЊЕ

ВЕЋ ИМА НА СТОВАРИШТУ СВЕ УЏБЕНИКЕ И ДРУГЕ ПОТРЕБЕ ЗА ОСНОВНЕ ШКОЛЕ. СВЕ ПОРУЏБИНЕ ВРШИ ТАЧНО И ОДМАХ. П. п. бр. 317, 3,3

ПАЗИ!

50.000 ПАРИ ЦИПЕЛА

4 пара ципела за К 10 франко

Због обуставе плаћања многих великих фабрика добио сам налог, распродати велику количину ципела испод цијене. — Продајем зато свакому 2 пара мушких и 2 пара женских ципела на везање, из смеђе или црне коже, галоширане, са капицама и чврстим ђоновима са клинцима, врло елегантне, најновије фазоне, по нарученом броју и величини. Сва четири пара стоје само К 10 ФРАНКО разишаље поузеће.

S. URBACH'S Schuh-Export Krakauet № 4. (Orr). Ако се роба не допадне пријаммо натраг и новац враћамо. п. п. бр. 337, 3,4

Књижара и папирница РУНДО И ЗАГОРА — у Подгорици

извјештава управе народних основних школа, да има на стоваришту све ђачке уџбенике домаћег и страног издања, као и сва школска учила, протоколе и друге потребе.

Опширан извјештај и цијеновник шаље свакоме есплатно. Р. 40, бр. 378, 1,3

